

Số: 305 /BC-BTP

Hà Nội, ngày 09 tháng 11 năm 2015

BÁO CÁO
**Kết quả 02 năm triển khai thực hiện Ngày Pháp luật
nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam**

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện Điều 8 Luật phổ biến, giáo dục pháp luật; Khoản 2 và Khoản 6 Điều 2, Điều 5, Điều 6, Điều 7 Nghị định số 28/2013/NĐ-CP ngày 04/4/2013 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật phổ biến, giáo dục pháp luật, ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Lễ công bố Ngày Pháp luật năm 2013, Bộ Tư pháp trân trọng báo cáo kết quả 02 năm triển khai thực hiện Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (sau đây gọi là Ngày Pháp luật) và ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Lễ Công bố Ngày Pháp luật như sau:

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN**1. Công tác quán triệt, chỉ đạo hướng dẫn, triển khai thực hiện**

Việc quán triệt, truyền thông, phổ biến về Ngày Pháp luật được thực hiện nghiêm túc, gắn với việc quán triệt, phổ biến Luật phổ biến, giáo dục pháp luật và các văn bản hướng dẫn thi hành. Bộ Tư pháp đã chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương tổ chức quán triệt sâu rộng nội dung, hình thức, trách nhiệm triển khai thực hiện Ngày Pháp luật bằng các hình thức phù hợp. Nội dung tập trung làm rõ mục đích, ý nghĩa, yêu cầu của Ngày Pháp luật; nhấn mạnh việc triển khai Ngày Pháp luật phải đồng bộ, toàn diện, gắn kết chặt chẽ với các nhiệm vụ trọng tâm công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật và thi hành pháp luật đảm bảo thiết thực, tiết kiệm, hiệu quả.

Thực hiện trách nhiệm được giao tại Điều 7 Nghị định số 28/2013/NĐ-CP, hàng năm, Bộ Tư pháp đều ban hành văn bản hướng dẫn nội dung, hình thức tổ chức Ngày Pháp luật trên phạm vi toàn quốc¹; ban hành Kế hoạch tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật của từng năm trong cơ quan Bộ, xác định Bộ Tư pháp có vai trò trung tâm, nòng cốt để tổ chức triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật, gắn với việc triển khai thi hành Hiến pháp và pháp luật.

¹ Các Công văn hướng dẫn triển khai thực hiện Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam của Bộ Tư pháp: Công văn số 6902/BTP-PBGDPL ngày 25/9/2013; Công văn số 3642/BTP-PBGDPL ngày 25/8/2014; Công văn số 2788/BTP-PBGDPL ngày 03/8/2015.

Hầu hết các Bộ, ngành, đoàn thể Trung ương và 100% địa phương đều ban hành Kế hoạch, Chỉ thị, văn bản hướng dẫn, chỉ đạo triển khai thực hiện Ngày Pháp luật hàng năm phù hợp với tình hình thực tiễn, gắn với việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị hoặc lồng ghép trong Kế hoạch công tác phổ biến, giáo dục pháp luật hàng năm. Các văn bản này đều xác định cụ thể mục tiêu, nhiệm vụ triển khai thực hiện, nhấn mạnh việc nâng cao nhận thức của toàn xã hội về mục đích, ý nghĩa của Ngày Pháp luật để Ngày Pháp luật thực sự trở thành đợt sinh hoạt chính trị, pháp lý sâu rộng nhằm cổ vũ, khuyến khích các cơ quan, tổ chức và công dân tôn trọng, nghiêm chỉnh chấp hành Hiến pháp và pháp luật, nâng cao ý thức bảo vệ pháp luật; góp phần tạo chuyển biến mới về chất lượng công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật.

Công tác hướng dẫn, chỉ đạo triển khai thực hiện được quan tâm, chú trọng, là cơ sở để Ngày Pháp luật được tổ chức thực hiện sâu, rộng, đồng bộ trong cả nước, tạo dấu ấn trong đời sống pháp luật, thu hút sự chú ý của cán bộ, nhân dân. Đặc biệt, ngoài việc ban hành Kế hoạch thực hiện, Bộ Giao thông vận tải còn ban hành Chỉ thị²; Bộ Công Thương có Thư khen³. Tại một số địa phương, Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật đã phát huy vai trò tư vấn, hướng dẫn triển khai Ngày Pháp luật; có văn bản chỉ đạo tổ chức thực hiện⁴. Sở Tư pháp một số tỉnh (Thái Bình, Kon Tum, Quảng Nam, Vĩnh Phúc) đã ban hành Kế hoạch hoặc có văn bản hướng dẫn triển khai thực hiện trong toàn ngành hoặc trong cơ quan mình⁵; một số Sở, ngành khác cũng có văn bản chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức Ngày Pháp luật trong ngành⁶; cá biệt, một số đơn vị cấp huyện cũng đã tích cực chỉ đạo triển khai Ngày Pháp luật⁷.

2. Về chủ đề tổ chức Ngày Pháp luật

Trong các văn bản hướng dẫn, chỉ đạo triển khai Ngày Pháp luật hàng năm, Bộ Tư pháp đều xác định cụ thể chủ đề tổ chức Ngày Pháp luật, bám sát đặc điểm, bối cảnh, tình hình chính trị, kinh tế - xã hội của đất nước trong từng năm,

² Trong 03 năm liền, Bộ trưởng Bộ Giao thông - Vận tải đều ban hành Chỉ thị về việc tổ chức thực hiện “Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” để chỉ đạo các cơ quan, đơn vị trong toàn ngành nghiêm túc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật;

³ Bộ trưởng Bộ Công Thương đã có Thư gửi cán bộ, công chức, viên chức và người lao động ngành công thương nhân Ngày Pháp luật Việt Nam để biểu dương những cố gắng, kết quả tích cực đã đạt được trong công tác xây dựng và thực thi pháp luật của cán bộ, công chức, viên chức và người lao động trong toàn ngành trong từng năm; đề nghị các tổ chức, cá nhân tích cực nghiên cứu, tìm hiểu pháp luật, góp phần đưa các quy định pháp luật đi vào cuộc sống.

⁴ Tiền Giang, Long An (năm 2013); Thành phố Đà Nẵng, Quảng Bình, Nghệ An, Yên Bái, Ninh Thuận, Kiên Giang, Tây Ninh (năm 2014); Tiền Giang (năm 2015)...

⁵ Thái Bình, Kon Tum, Quảng Nam, Vĩnh Phúc.

⁶ Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Bắc Kạn có Kế hoạch chỉ đạo, hướng dẫn các đơn vị, trường học tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật; Sở Văn hóa – Thể Thao và Du lịch tỉnh Đồng Nai có văn bản hướng dẫn, chỉ đạo các đội chiếu phim lưu động chọn các xã vùng sâu, vùng xa, các công ty, xí nghiệp để tổ chức chiếu phim phục vụ nhân dân kết hợp tuyên truyền về Hiến pháp, pháp luật.

⁷ Phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện, thành, thị của tỉnh Tiền Giang, Bắc Kạn; Kế hoạch liên tịch về thực hiện Ngày Pháp luật giữa Phòng Tư pháp và Ủy ban Mặt trận Tổ quốc huyện Trà Ôn, tỉnh Vĩnh Long.

gắn với tôn vinh Hiến pháp, pháp luật; giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội.

Quan điểm xuyên suốt của Ngày Pháp luật là lấy toàn dân làm chủ thể, Hiến pháp và pháp luật làm đối tượng, mục tiêu là tôn vinh và khẳng định vị trí, vai trò, ý nghĩa của Hiến pháp và pháp luật trong quản lý nhà nước và đời sống xã hội; gắn với những sự kiện chính trị, pháp lý đặc biệt của đất nước, từ tham gia xây dựng, đến tích cực tìm hiểu và nghiêm chỉnh thi hành Hiến pháp và pháp luật nhằm xây dựng một nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh; gắn kết chặt chẽ với công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật, thi hành và bảo vệ pháp luật.

Năm 2013 là năm đầu tiên tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật trong cả nước, gắn với sự kiện rất quan trọng trong đời sống chính trị - pháp lý của đất nước, đó là việc toàn dân tích cực tham gia góp ý xây dựng Hiến pháp (sửa đổi). Vì vậy, chủ đề của Ngày Pháp luật được xác định là: ***“Toàn dân xây dựng, thi hành và bảo vệ Hiến pháp vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”*** nhằm tiếp nối đợt sinh hoạt chính trị - pháp lý nêu trên; phát huy đầy đủ trách nhiệm của toàn dân trong xây dựng ý thức tôn trọng và chấp hành Hiến pháp và pháp luật của cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân.

Năm 2014 là năm đầu tiên triển khai thi hành bản Hiến pháp của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế của đất nước. Vì vậy, việc tổ chức Ngày Pháp luật được gắn với việc tích cực phát huy giá trị hiệu lực, hiệu quả của Hiến pháp, đưa các quy định của Hiến pháp đi vào đời sống. Với mục tiêu đó, chủ đề của Ngày Pháp luật được xác định là: ***“Toàn dân tích cực tìm hiểu và nghiêm chỉnh thi hành Hiến pháp, pháp luật vì mục tiêu Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”***.

Bước sang năm 2015, việc tổ chức Ngày Pháp luật đã hướng đến những vấn đề cụ thể trong tổ chức thực hiện Hiến pháp và pháp luật. Do vậy, chủ đề của Ngày Pháp luật được xác định là: ***“Thực hiện Hiến pháp và pháp luật góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa; bảo vệ quyền con người, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân”***.

3. Về nội dung tổ chức Ngày Pháp luật

Nội dung tập trung khẳng định vị trí, vai trò, ý nghĩa của Ngày Pháp luật; của Hiến pháp và pháp luật trong quản lý nhà nước và đời sống xã hội, gắn với giáo dục ý thức tôn trọng, chấp hành và bảo vệ pháp luật; lợi ích của việc chấp hành pháp luật; vận động nhân dân nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật; biểu dương, khen thưởng tập thể, cá nhân tiêu biểu, gương người tốt, việc tốt trong xây dựng, thực thi pháp luật; các điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên.

Qua tổ chức Ngày Pháp luật, nhiều quy định của Hiến pháp, pháp luật, nhất là các điểm mới, các quy định gắn với đời sống hàng ngày của nhân dân, với chức năng, nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị đã được phổ biến rộng rãi, giúp cán bộ, công chức, đồng bào, chiến sĩ nâng cao nhận thức pháp luật, góp phần xây dựng xã hội tự học tập, tìm hiểu Hiến pháp và pháp luật; xây dựng lòng tin, tình cảm đối với pháp luật và bồi dưỡng văn hóa pháp lý; giúp mỗi người dân bảo vệ tốt nhất quyền và lợi ích hợp pháp. Một số Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương còn xác định các nội dung đặc thù, phù hợp với tính chất, đặc điểm của địa bàn; yêu cầu nhiệm vụ chính trị, với những vấn đề dư luận xã hội quan tâm hoặc cần định hướng dư luận xã hội như: Biển đảo, bảo vệ chủ quyền lãnh thổ quốc gia; bảo vệ môi trường; đầu tư, kinh doanh; bảo hiểm xã hội và thực hiện các chính sách an sinh xã hội, thủ tục hành chính, nhất là trong lĩnh vực đất đai, thuế, hải quan nhằm tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp; an toàn giao thông, trật tự an toàn xã hội; phòng, chống tham nhũng, lãng phí, an toàn vệ sinh thực phẩm, bảo vệ người tiêu dùng, giải quyết các tranh chấp về đất đai, khiếu nại, tố cáo...

Đặc biệt năm 2014 và 2015, thực hiện nhiệm vụ triển khai thi hành Hiến pháp, việc phổ biến, tuyên truyền về Hiến pháp và các văn bản thi hành Hiến pháp (về tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước, về quyền con người, quyền công dân...), được xác định là một trong những nội dung nhiệm vụ trọng tâm để tổ chức Ngày Pháp luật, gắn với việc tích cực phát huy giá trị hiệu lực, hiệu quả của Hiến pháp, đưa các quy định của Hiến pháp đi vào đời sống.

Năm 2015, nội dung Ngày Pháp luật đã gắn kết chặt chẽ hơn giữa công tác xây dựng với tổ chức thi hành pháp luật mà khâu đầu tiên là đổi mới công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, trọng tâm là phổ biến, định hướng về chính sách ngay từ khâu đầu tiên của quá trình xây dựng, hoàn thiện thể chế, chính sách, nhất là các quy định mới, dự kiến sửa đổi, bổ sung, thay thế. Qua đó, góp phần nhận diện mức độ khả thi, hiệu quả của các quy định; tạo cơ sở điều chỉnh chính sách phù hợp hơn, đảm bảo sau khi ban hành được thực thi thống nhất, đồng bộ, tạo sự đồng thuận cao trong xã hội trong tổ chức thực thi chính sách pháp luật. Đặc biệt, công tác thi hành pháp luật hướng đến nâng cao trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, công chức trong thực thi công vụ; tạo lập nhiều diễn đàn để người dân, doanh nghiệp được đối thoại với các cơ quan nhà nước; hướng vào tháo gỡ những điểm nghẽn trong phát triển kinh tế, xã hội. Đồng thời, làm sâu sắc hơn nội dung về xây dựng, thực thi pháp luật, phổ biến, giáo dục pháp luật và nghiêm chỉnh thi hành pháp luật; đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xây dựng, thi hành và bảo vệ Hiến pháp và pháp luật gắn với nâng cao ý thức pháp luật, văn hóa pháp lý cho các tầng lớp nhân dân.

Bên cạnh đó, nội dung tổ chức Ngày Pháp luật còn được triển khai lồng ghép với nội dung phổ biến, giáo dục pháp luật và các hoạt động thực hiện cuộc

vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”, phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”, “Xây dựng nông thôn mới”, “Năm an toàn giao thông” và nhiều phong trào, hoạt động xã hội khác...

4. Về hình thức tổ chức Ngày Pháp luật

Ngày Pháp luật được Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương triển khai khá linh hoạt, sáng tạo, phù hợp với điều kiện, tình hình thực tiễn của mỗi Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương và hướng dẫn của Bộ Tư pháp, có sự đổi mới, sáng tạo hơn qua từng năm như: Tổ chức Lễ mít tinh, cổ động, hội thảo, tọa đàm, thi tìm hiểu pháp luật, phổ biến pháp luật lưu động, triển lãm, trưng bày, trong đó chú trọng ứng dụng công nghệ thông tin, mạng internet, phát huy vai trò của các cơ quan thông tin, truyền thông đại chúng, phương tiện cổ động trực quan...

Trong các hình thức triển khai Ngày Pháp luật có hiệu quả, các phương tiện thông tin đại chúng, cổ động trực quan, hệ thống loa truyền thanh cơ sở đã phát huy vai trò tích cực của mình trong việc thông tin, phổ biến, nâng cao nhận thức của nhân dân về Ngày Pháp luật thông qua các khẩu hiệu tuyên truyền, các chương trình, chuyên mục, clip thông điệp ngắn, đăng tải bài viết, phóng sự phỏng vấn, bình luận chuyên sâu... Các cơ quan báo chí Trung ương và địa phương (như Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam, Cổng thông tin điện tử Chính phủ, Báo điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam, Báo Nhân dân, Báo Pháp luật Việt Nam, các cơ quan báo Đảng địa phương và Đài Phát thanh – Truyền hình các tỉnh, thành phố) đã vào cuộc khẩn trương, nhiệt tình, thông tin nhanh nhạy, kịp thời, thực hiện truyền hình, truyền thanh trực tiếp, đăng tải bài viết, tổ chức các chuyên trang, chuyên mục, phóng sự phỏng vấn chuyên sâu về Ngày Pháp luật, về xây dựng, thực thi pháp luật⁸. Hệ thống loa truyền thanh cơ sở tại nhiều địa phương đã tích cực thông tin kịp thời, thường xuyên đến nhân dân tại cơ sở về Ngày Pháp luật và các hoạt động triển khai thực hiện của địa phương. Cổng thông tin điện tử, Trang thông tin điện tử của các Bộ, ngành, đoàn thể Trung ương và địa phương⁹ đã đăng tải nhiều tin, bài, tài liệu phổ biến, tuyên truyền về Ngày Pháp luật, đóng góp có hiệu quả để thực hiện nhiệm vụ. Sở Tư pháp Thái Bình đã chủ động xây dựng và tổ chức chuyên mục “Ngày Pháp luật” trên Trang thông tin điện tử của Sở.

Thi tìm hiểu pháp luật cũng là một trong những hình thức triển khai Ngày Pháp luật tạo được hiệu ứng rộng rãi trong xã hội, thu hút đông đảo các tầng lớp cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang và toàn thể nhân dân tham gia.

⁸ Đài Phát thanh, Truyền hình Sơn La đã tổ chức hội nghị tuyên truyền về “Ngày Pháp luật”; tổ chức tuyên truyền trên sóng phát thanh – truyền hình 45 tin, bài bằng 3 thứ tiếng (Thái, Mông, tiếng phổ thông)...

⁹ Cao Bằng có 28 trang thông tin điện tử trên địa bàn tỉnh đã đăng tải thông tin PBGDPL về Ngày Pháp luật;

Rất nhiều cuộc thi tìm hiểu về các lĩnh vực pháp luật khác nhau, với quy mô, cách thức khác nhau đã được các Bộ, ngành, địa phương tổ chức¹⁰.

Để hưởng ứng Ngày Pháp luật, trong 02 năm 2014, 2015, cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” được phát động và tổ chức trên quy mô toàn quốc đã trở thành sự kiện quan trọng trong đời sống chính trị - pháp lý của đất nước. Cùng với Chính phủ, nhiều Bộ, ngành, địa phương cũng đã đồng loạt tổ chức Lễ hưởng ứng Ngày Pháp luật năm 2014 và phát động cuộc thi trong cơ quan, đơn vị, địa phương mình. Đến nay có thể khẳng định cuộc thi đã thành công, tạo thành phong trào tìm hiểu, học tập Hiến pháp rất sôi nổi trong mọi tầng lớp nhân dân trong cả nước và từng địa phương; qua đó khơi dậy tinh thần tự giác, ý thức chủ động học tập, tìm hiểu Hiến pháp và pháp luật để vận dụng trong đời sống hằng ngày. Qua theo dõi Kế hoạch tổ chức Ngày Pháp luật năm 2015, nhiều Bộ, ngành, địa phương cũng đã coi hoạt động tổng kết Cuộc thi viết tìm hiểu Hiến pháp là một điểm nhấn trong triển khai Ngày Pháp luật.

Tổ chức mít tinh, diễu hành, truyền thông về Ngày Pháp luật thông qua các phương tiện cổ động trực quan cũng là những hình thức phổ biến được các Bộ, ngành, địa phương áp dụng. Năm 2013, ngay sau Lễ công bố Ngày Pháp luật của Thủ tướng Chính phủ, nhiều Bộ, ngành, địa phương đã tổ chức Lễ mít tinh, diễu hành, ra quân với quy mô lớn, thể hiện không khí hưởng ứng rất tưng bừng, tích cực, thu hút sự quan tâm, tham gia của đông đảo nhân dân. Trong các đợt cao điểm tổ chức Ngày Pháp luật của từng năm, hoạt động cổ động trực quan được thực hiện đồng loạt trên khắp mọi miền đất nước tạo hiệu ứng lớn, thu hút sự quan tâm của xã hội, tập trung vào các chủ đề, khẩu hiệu Ngày Pháp luật của từng năm qua hệ thống pa nô, áp phích, băng rôn...trên các tuyến đường chính, các khu trung tâm, cơ quan, trường học, địa điểm công cộng¹¹.

¹⁰ Năm 2013: Ở Trung ương, Hội đồng Phối hợp PBGDPL, Thông tấn xã Việt Nam đã hướng dẫn, tổ chức cuộc thi tìm hiểu pháp luật cho tất cả cán bộ, viên chức thu hút 19 đơn vị tham gia. Thành đoàn Thành phố Hồ Chí Minh đã tổ chức cuộc thi vẽ tranh cổ động và khẩu hiệu tuyên truyền pháp luật; Cục Thuế Lâm Đồng tổ chức hội thi “Tìm hiểu pháp luật thuế trong công chức, viên chức Thuế năm 2013”; Tỉnh Cà Mau: tổ chức Hội thi tìm hiểu pháp luật tỉnh Cà Mau; Hội thi tìm hiểu Luật Biên Việt Nam (do Tỉnh Đoàn phối hợp với Sở Tư pháp, Sở Tài nguyên và Môi trường tổ chức) và 17 cuộc thi tìm hiểu pháp luật khác thu hút hơn 1.000 thí sinh và gần 7.000 cổ động viên tham gia; Sở Tư pháp Lâm Đồng phối hợp với Tỉnh Đoàn và các cơ quan liên quan tổ chức Hội thi “Sinh viên với Luật giao thông đường bộ”; phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức Hội thi “Tìm hiểu về pháp luật” cho học sinh các trường Trung học cơ sở; phối hợp với trường Cao đẳng Sư phạm Đà Lạt tổ chức Hội thi “Sinh viên với Luật giao thông đường bộ”; Tỉnh Đoàn Đồng Nai tổ chức Hội thi “Thanh niên Đồng Nai với pháp luật”; Công ty TNHH Một thành viên Điện lực Đồng Nai tổ chức thi “Tìm hiểu kiến thức pháp luật theo chuyên đề Ngày Pháp luật”.

Năm 2014: Hà Giang tổ chức 02 Hội thi tìm hiểu pháp luật tại huyện Mèo Vạc; Đồng Nai: Sở Giao thông – Vận tải tổ chức Hội thi tìm hiểu pháp luật giao thông và văn hóa giao thông; Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh tổ chức Hội thi “Ngày Pháp luật” trong lực lượng vũ trang nhân dân tỉnh cho 23 đơn vị, địa phương tham gia; Tỉnh đoàn tổ chức Hội thi văn nghệ tuyên truyền phòng, chống ma túy trong thanh thiếu niên; huyện Long Thành tổ chức cuộc thi “Nâng cao kiến thức pháp luật về an toàn giao thông và phòng, chống ma túy, tội phạm” thu hút hơn 300 lượt người tham dự...Tỉnh Vĩnh Long tổ chức Hội thi “Hộ tịch viên giỏi”; Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Bà Rịa – Vũng Tàu phối hợp Sở Tư pháp tổ chức Hội thi “Ngày Pháp luật” trong lực lượng vũ trang tỉnh với sự tham gia của 18 đơn vị; Đắk Lắk: Tổ chức Hội thi “Tuyên truyền viên lưu động về an toàn giao thông”;

¹¹ Ngành Giao thông – vận tải, Tài chính, Bảo hiểm xã hội chỉ đạo 100% các đơn vị treo băng rôn, khẩu hiệu với chủ đề Ngày Pháp luật; 100% các tỉnh, thành phố đều tổ chức treo băng rôn, pa nô, áp phích về Ngày Pháp luật.

Hoạt động triển khai Ngày Pháp luật còn được tổ chức qua các hình thức như: Tư vấn pháp luật lưu động, phổ biến, giáo dục pháp luật trực tiếp tại địa bàn vùng sâu, vùng xa (Sơn La, Nghệ An, Hà Giang); tổ chức trình diễn văn nghệ, tiểu phẩm pháp luật; tổ chức sinh hoạt ngoại khóa về pháp luật trong nhà trường; tổ chức các hội nghị, hội thảo, tọa đàm về pháp luật¹², tổ chức triển lãm hình ảnh, tài liệu về thực hiện pháp luật; biên soạn, cung cấp tài liệu pháp luật... Bên cạnh đó, các cơ quan, đơn vị, địa phương đã chú trọng đến nhiệm vụ xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật, trọng tâm là tổ chức lấy ý kiến góp ý có chất lượng đối với các dự án luật, pháp lệnh triển khai thi hành Hiến pháp như Bộ luật hình sự (sửa đổi), Bộ luật dân sự (sửa đổi); nâng cao năng lực quản lý nhà nước; bảo đảm kỷ luật, kỷ cương công vụ; tăng cường trách nhiệm, đạo đức nghề nghiệp của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động; đẩy mạnh việc cung cấp các dịch vụ pháp lý của luật sư, tư vấn pháp luật, công chứng, trợ giúp pháp lý để hỗ trợ cá nhân, tổ chức bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của mình; đẩy mạnh việc thực hiện các nhiệm vụ công tác một cách có hiệu quả làm thước đo để tích cực hưởng ứng Ngày Pháp luật (Bộ Tài chính). Việc triển khai Ngày Pháp luật còn được gắn kết với hoạt động biểu dương, khen thưởng các tập thể, cá nhân có thành tích trong công tác xây dựng pháp luật, phổ biến, giáo dục pháp luật, thi hành pháp luật của Bộ, ngành, địa phương, các tấm gương người tốt, việc tốt trong thực hiện, chấp hành pháp luật...

Bên cạnh trách nhiệm hướng dẫn, chỉ đạo tổ chức triển khai Ngày Pháp luật trên phạm vi toàn quốc, Bộ Tư pháp cũng đã tích cực, phối hợp với các Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương triển khai thực hiện Ngày Pháp luật với những buổi Lễ hưởng ứng được tổ chức dưới sự chứng kiến của các đồng chí Lãnh đạo Đảng, Nhà nước và sự theo dõi của đồng chí, đồng bào cả nước qua các buổi truyền hình, truyền thanh trực tiếp. Bộ cũng đã khẩn trương, tích cực phối hợp với Ban Tuyên giáo Trung ương, các cơ quan báo chí của Trung ương và Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh tổ chức thông tin, tuyên truyền về Ngày Pháp luật thông qua các chuyên mục, phóng sự, trả lời phỏng vấn, đăng tải các bài viết nêu bật mục đích, ý nghĩa của Ngày Pháp luật, về Hiến pháp. Các đơn vị chức năng của Bộ cũng đã khẩn trương tham mưu, xây dựng, in ấn, cấp phát các tài liệu tuyên truyền về Ngày Pháp luật; thiết kế pa nô, khẩu hiệu mẫu và đăng tải lên Cổng thông tin điện tử Bộ Tư pháp làm tài liệu tham khảo cho các Bộ, ngành, địa phương. Đoàn Thanh niên Bộ Tư pháp đã phối hợp với Đoàn Khối các cơ quan Trung ương tổ chức Lễ phát động phong trào hưởng ứng Ngày Pháp luật trong đoàn viên, thanh niên của Khối; các Trường Trung cấp Luật Đồng Hới, Thái Nguyên đã tổ chức Lễ mít tinh, ra quân hưởng ứng Ngày Pháp luật trong toàn trường... Đặc biệt, được sự đồng ý của Thủ tướng Chính

¹² Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Điện Biên, Hậu Giang, Quảng Ngãi, Quảng Trị (Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh tổ chức Tọa đàm về Ngày Pháp luật)...

phủ, Bộ Tư pháp đã phối hợp với Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật Trung ương, Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội tổ chức thành công Lễ công bố Ngày Pháp luật năm 2013, Lễ hưởng ứng Ngày Pháp luật và phát động cuộc thi viết “Tìm hiểu Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam” năm 2014 và đang chuẩn bị các điều kiện cần thiết để chuẩn bị tổ chức Lễ hưởng ứng và tổng kết cuộc thi viết tìm hiểu Hiến pháp, được tổ chức vào ngày 09/11/2015. Các buổi lễ đã được các cơ quan phối hợp tổ chức với tinh thần khẩn trương, nghiêm túc, chu đáo, quy mô, đạt được những kết quả quan trọng, có sức lan tỏa mạnh mẽ trong đông đảo quần chúng nhân dân về tinh thần thượng tôn Hiến pháp, pháp luật. Bên cạnh đó, nhiều hoạt động đã được các Bộ, ngành, địa phương lồng ghép triển khai vào các chương trình, phong trào, cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” cũng đã mang lại hiệu quả tích cực để triển khai thực hiện.

5. Về các mô hình, cách thức triển khai có hiệu quả cần nhân rộng

Qua 02 năm triển khai Ngày Pháp luật, nhiều Bộ, ngành, địa phương đã nghiên cứu, đổi mới, sáng tạo để việc triển khai trở nên thiết thực hơn, gần gũi hơn với đời sống xã hội. Nhiều mô hình mới đã ra đời thể hiện sự nhiệt tình, tâm huyết, tinh thần học hỏi của các cơ quan, đơn vị, địa phương như:

Liên đoàn Luật sư Việt Nam tổ chức triển khai đồng loạt 01 ngày trợ giúp pháp lý miễn phí tại các Đoàn luật sư. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam tăng cường tổ chức tư vấn pháp luật, tổ chức đối thoại giữa người lao động và người sử dụng lao động tại các doanh nghiệp.. Ban Quản lý Lăng Hồ Chí Minh đã tổ chức học tập pháp luật thông qua việc nghiên cứu tài liệu tại tủ sách pháp luật của các phòng, ban. Trong tuần lễ cao điểm triển khai Ngày Pháp luật năm 2013, Tổng Cục Thuế Bộ Tài chính đã chỉ đạo toàn ngành thực hiện tuần lễ “Lắng nghe ý kiến người nộp thuế” với việc đẩy mạnh công tác hỗ trợ người nộp thuế trong thực hiện văn bản quy phạm pháp luật và thủ tục hành chính. Tập trung tổ chức đối thoại giải đáp chính sách, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp là một trong những hoạt động trọng tâm của Bộ Tài chính chỉ đạo hệ thống các cơ quan trực thuộc Bộ để thực hiện Ngày Pháp luật¹³. Tại Bình Dương, Ban An toàn giao thông tỉnh và 7/7 huyện, thị xã, thành phố trên địa bàn tỉnh tổ chức triển lãm hình ảnh về giao thông tại Trung tâm Văn hóa – Điện ảnh tỉnh và các khu tập trung đông dân cư như chợ, khu vui chơi, công viên... trong tuần lễ cao điểm. Tại Lâm Đồng, trong tuần lễ cao điểm, các Sở, ban,

¹³ Năm 2014: Tổng cục thuế, Tổng cục Hải quan đã phối hợp với Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) tổ chức Hội nghị đối thoại doanh nghiệp năm 2014 về thủ tục hành chính, chính sách thuế, hải quan tại khu vực phía Bắc thu hút sự tham gia của gần 400 doanh nghiệp (ngày 30/10/2014) và khu vực phía Nam thu hút sự tham gia của gần 1.000 doanh nghiệp (ngày 4/11/2014) để nắm bắt, giải đáp những vướng mắc, khó khăn của doanh nghiệp trong quá trình thực thi pháp luật thuế, hải quan. Cục Hải quan TP. Hồ Chí Minh tổ chức đối thoại với gần 300 doanh nghiệp; Cục Hải quan Tây Ninh đối thoại với 50 doanh nghiệp; Cục Hải quan Khánh Hòa, Đồng Nai cũng tổ chức các hội nghị đối thoại để tiếp xúc, tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp đóng tại địa bàn.

ngành đã tổ chức đồng loạt sinh hoạt dưới cờ chủ đề về Ngày Pháp luật vào thứ Hai đầu tuần. Các Sở, ban, ngành của tỉnh Phú Yên còn hưởng ứng với phong trào “Mỗi tuần học một điều luật”. Các xã của UBND huyện Lộc Ninh (tỉnh Bình Phước), huyện Đăk Hà (tỉnh Kon Tum) đã đồng loạt tổ chức sinh hoạt Ngày Pháp luật sau buổi chào cờ đầu tuần, vào tuần đầu của tháng với chủ đề “Hưởng ứng Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”.

Tại tỉnh Long An, mô hình “Tiết học pháp luật” đã được duy trì đều đặn và là một trong những hoạt động hưởng ứng mang lại hiệu quả thiết thực. Tại Hưng Yên, Ngày Pháp luật đã được đưa vào nhà trường với mô hình “Công trường trật tự an toàn giao thông”. Tại Tuyên Quang, Đồng Nai, các đội chiếu phim lưu động tổ chức chiếu phim phục vụ cán bộ, nhân dân tại các xã vùng sâu, vùng xa, các doanh nghiệp, kết hợp phổ biến, tuyên truyền về Hiến pháp, pháp luật với thời gian 30 phút trước giờ chiếu phim. Tại Ninh Bình, Thư viện tỉnh trong tuần lễ cao điểm đã tổ chức trưng bày sách pháp luật; Trung tâm phát hành phim và chiếu bóng tỉnh đã tổ chức khai thác những bộ phim tài liệu, phim truyện có nội dung tuyên truyền về biển đảo, bảo vệ chủ quyền quốc gia hoặc những tiểu phẩm pháp luật để phát sóng trước giờ chiếu phim. Tại Sóc Trăng, các điểm chùa linh thiêng của người dân tộc Khơ me được chọn làm địa điểm để tập trung tổ chức phổ biến, giáo dục pháp luật cho lực lượng tuyên truyền viên pháp luật là người dân tộc Khơ me, có tác dụng tốt trong phát huy vai trò của đội ngũ này trong việc đưa chủ trương, chính sách pháp luật của Nhà nước đến với người dân. Tại huyện Mèo Vạc tỉnh Hà Giang, trong tuần lễ cao điểm đã tổ chức đăng ký kết hôn tập thể tại 04/18 xã của huyện. Ngày hội pháp luật năm 2014, 2015 tiếp tục được thành phố Hồ Chí Minh tổ chức và mang lại hiệu quả tích cực. Năm 2015, thành phố tập trung triển khai “Ngày hội pháp luật năm 2015” tại quận 1 cho đối tượng là công nhân, người lao động, người sử dụng lao động. Thông qua mô hình “Quán cà phê pháp luật”, thành phố Cần Thơ đã tổ chức trợ giúp pháp lý, hòa giải ở cơ sở.

Bên cạnh triển khai các mô hình mới, việc tổ chức Ngày Pháp luật còn được duy trì, kế thừa kết quả từ mô hình Ngày Pháp luật từ trước đó, với ý tưởng các ngày trong năm đều là Ngày Pháp luật, ngày tôn vinh, tìm hiểu, học tập pháp luật. Do vậy, nhiều địa phương bên cạnh hưởng ứng Ngày Pháp luật 09/11 hàng năm, vẫn duy trì sinh hoạt Ngày Pháp luật thường kỳ hàng tuần, hàng tháng tại cơ quan, đơn vị, địa phương mình¹⁴, trong đó, một số địa phương ấn định ngày sinh hoạt pháp luật cụ thể hàng tháng¹⁵. Một số địa phương còn hướng dẫn cụ thể chủ đề sinh hoạt Ngày Pháp luật hàng tháng cho các cơ quan,

¹⁴ Vĩnh Phúc, Quảng Ngãi, Sóc Trăng, Sơn La, Ninh Thuận, Bến Tre, Lâm Đồng, Bình Dương, Phú Yên, Kon Tum, Sở Tư pháp Lạng Sơn

¹⁵ Sóc Trăng: chọn ngày mùng 9 hàng tháng; Huyện Đăk Hà, Kon Tum chọn sáng thứ Hai, tuần đầu hàng tháng để tổ chức chào cờ, triển khai sinh hoạt Ngày Pháp luật.

đơn vị, địa phương trên địa bàn tỉnh (Vĩnh Phúc) hoặc phân công các đơn vị chịu trách nhiệm về từng chủ đề sinh hoạt Ngày Pháp luật của cơ quan hàng tháng (Sở Tư pháp tỉnh Lạng Sơn). Vĩnh Phúc, Bến Tre chỉ đạo lồng ghép nội dung về Ngày Pháp luật là một trong những nội dung sinh hoạt Chi bộ định kỳ hàng tháng của các cơ quan, đơn vị, địa phương. Các cơ quan truyền thông, báo chí cũng duy trì đều đặn các chuyên trang, chuyên mục như sự kiện và bình luận; thi tìm hiểu pháp luật; dân hỏi, Bộ trưởng trả lời; thiết lập đường dây nóng...hoặc các hoạt động khác như tiếp xúc cử tri của Đại biểu dân cử trước và sau các kỳ họp...;

Qua theo dõi, các Bộ, ngành, địa phương đều đánh giá cao về hiệu quả từ những cách thức, mô hình nói trên trong tổ chức triển khai thực hiện để pháp luật đi vào đời sống một cách dễ hiểu, hữu ích và phục vụ đáp ứng tối đa nhu cầu, lợi ích chính đáng của người dân và doanh nghiệp.

6. Đánh giá về kết quả thực hiện các ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Lễ Công bố Ngày Pháp luật

Nhìn lại 02 năm triển khai Ngày Pháp luật cũng là dịp để đánh giá kết quả triển khai thực hiện các nhiệm vụ theo ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Lễ công bố Ngày Pháp luật năm 2013 về các nhóm nhiệm vụ lớn, có nhiệm vụ mang tính chiến lược lâu dài, có nhiệm vụ cần triển khai ngay. Đến nay, có thể khẳng định rằng các nhiệm vụ mà Thủ tướng Chính phủ giao đã và đang được khẩn trương triển khai thực hiện, bước đầu có kết quả, cụ thể như sau:

Một là, Ngày Pháp luật đã được các Bộ, ban ngành, đoàn thể và địa phương tổ chức thiết thực, không phô trương, hình thức, phù hợp trong từng ngành, từng cấp, từng địa phương để phục vụ tích cực cho phát triển kinh tế - xã hội, bảo vệ an ninh quốc phòng, trật tự an toàn xã hội, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của các tổ chức, cá nhân.

Hai là, thông qua tổ chức Ngày Pháp luật, các Bộ, ban ngành, đoàn thể và địa phương đã tập trung triển khai đầy mạnh thực hiện nhiệm vụ xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật về tổ chức và hoạt động của các thiết chế trong hệ thống chính trị; xây dựng và hoàn thiện pháp luật về bảo đảm quyền con người, quyền tự do, dân chủ của nhân dân; xây dựng và hoàn thiện pháp luật về dân sự, kinh tế, trọng tâm là hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, đáp ứng kịp thời yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, hội nhập kinh tế quốc tế.

Thực hiện các giải pháp đột phá chiến lược đã xác định trong Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2011 - 2020, với yêu cầu triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013, công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế, nhất là các thể chế phục vụ triển khai thực hiện Hiến pháp trong thời gian qua đã được tăng cường và đạt nhiều kết quả tích cực, cả về số lượng và chất lượng, trong đó, nhiều văn

bản luật có tính rường cột đã được ban hành, dự kiến ban hành tạo nền tảng thể chế quan trọng, tạo khuôn khổ pháp lý ngày càng hoàn chỉnh hơn để Nhà nước quản lý bằng pháp luật trên các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh, quốc phòng, đối ngoại; đồng thời tạo cơ sở pháp lý vững chắc bảo đảm các quyền con người, quyền tự do dân chủ của công dân... Trong quá trình xây dựng các dự thảo, những phản ứng chính sách của dư luận xã hội đã được các cơ quan quản lý, ban hành văn bản nghiêm túc nghiên cứu, tiếp thu xử lý kịp thời góp phần minh bạch hệ thống pháp luật, nâng cao tính khả thi của văn bản; sự phối hợp giữa các cơ quan trong việc xây dựng, triển khai thi hành luật, pháp lệnh và ban hành văn bản quy định chi tiết ngày càng được tăng cường.

Những kết quả nêu trên đã góp phần tích cực vào việc thể chế hóa các chủ trương, đường lối của Đảng trong các quy định của pháp luật và nhanh chóng đi vào cuộc sống, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ triển khai thi hành Hiến pháp năm 2013, các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của đất nước mà Đảng, Quốc hội đã đề ra, bảo đảm quốc phòng và an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát; bảo đảm tăng trưởng hợp lý và nâng cao chất lượng, hiệu quả, sức cạnh tranh của nền kinh tế trên cơ sở đẩy mạnh thực hiện ba đột phá chiến lược gắn với đổi mới mô hình tăng trưởng, tái cơ cấu nền kinh tế; đẩy mạnh cải cách hành chính và phòng, chống tham nhũng, lãng phí; cải thiện môi trường kinh doanh; mở rộng và nâng cao hiệu quả công tác đối ngoại và hội nhập quốc tế; bảo đảm quyền, lợi ích của người dân, doanh nghiệp, nâng cao sức cạnh tranh của nền kinh tế.

Ba là, đã tập trung đẩy mạnh tổ chức triển khai thi hành pháp luật. Công tác thi hành và áp dụng pháp luật đã được thực hiện thống nhất từ Trung ương đến địa phương (về đối tượng áp dụng và phạm vi điều chỉnh, về thẩm quyền, trình tự, thủ tục...), theo hướng bảo đảm tính dân chủ, công khai, minh bạch; hạn chế oan sai, khiếu nại, khiếu kiện. Tình hình vi phạm pháp luật của tổ chức, cá nhân cơ bản đã được phát hiện và xử lý khá kịp thời, đúng người, đúng pháp luật. Pháp luật về phổ biến, giáo dục pháp luật đã bảo đảm quyền tiếp cận pháp luật, nâng cao hiểu biết pháp luật, ý thức chấp hành pháp luật của người dân; hình thành cơ sở dữ liệu quốc gia về pháp luật; huy động toàn bộ hệ thống chính trị tham gia công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, huy động được các nguồn lực của các cơ quan, tổ chức và xã hội tham gia hoạt động phổ biến, giáo dục pháp luật; bảo đảm sự công khai, minh bạch của các chính sách, pháp luật.

Bốn là, Đã quan tâm, coi trọng, triển khai thực hiện trên thực tế giải pháp nâng cao năng lực quản lý nhà nước, siết chặt kỷ luật kỷ cương công vụ, tăng cường trách nhiệm, đạo đức nghề nghiệp của cán bộ, công chức, kiên quyết loại bỏ tham nhũng, các hành vi tiêu cực trong hoạt động của bộ máy nhà nước; nâng cao vai trò của các cơ quan bảo vệ pháp luật, bảo đảm mọi vi phạm pháp luật đều được xử lý kịp thời, công bằng, nghiêm minh, thống nhất. Các Bộ, ngành, địa phương đã quan tâm hơn đến việc cung cấp các dịch vụ, thông tin

phục vụ nhu cầu về luật sư, tư vấn pháp luật, công chứng, hộ tịch và các dịch vụ pháp lý khác để hỗ trợ các tổ chức, cá nhân trong việc bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp. Tập trung phát triển hệ thống thông tin, tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật; tăng cường năng lực tiếp cận pháp luật của Nhân dân. Tăng cường năng lực và bảo đảm hoạt động của các thiết chế xây dựng và thi hành pháp luật. Đồng thời, phát huy dân chủ, vận động, thu hút quần chúng nhân dân tham gia hoạt động xây dựng, thực hiện và bảo vệ pháp luật; tạo đồng thuận xã hội; xây dựng bộ máy, nền hành chính nhà nước trong sạch, vững mạnh.

II. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC, KHÓ KHĂN, TỒN TẠI, NGUYÊN NHÂN VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM

1. Đánh giá chung

- *Về công tác tổ chức thực hiện:* Qua 02 năm, Ngày Pháp luật đã trở thành một sự kiện chính trị - pháp lý quan trọng, được thực hiện đồng bộ, thống nhất trên phạm vi cả nước; huy động được sự tham gia, phối hợp thực hiện của các cấp, các ngành, các tổ chức đoàn thể, sự hưởng ứng của toàn dân.

- *Về mục tiêu.* việc triển khai Ngày Pháp luật đã bám sát các mục tiêu, nội dung đề ra, có sức lan tỏa sâu rộng, thu hút sự quan tâm, hưởng ứng với tinh thần tích cực của ưu cán bộ, công chức, viên chức, người lao động, chiến sỹ lực lượng vũ trang và các tầng lớp nhân dân, bước đầu Ngày Pháp luật đã đi vào tiềm thức của người dân, được nhân dân đón nhận và đồng tình hưởng ứng, đã hình thành ý niệm về Ngày Pháp luật với mục đích, ý nghĩa cao đẹp. Nhiều cán bộ, công chức, viên chức công tác trong lĩnh vực tư pháp và pháp luật đã coi Ngày Pháp luật như là một ngày hội để tôn vinh nghề nghiệp của mình. Kết quả đó đã thể hiện sự nỗ lực lớn của các cấp, các ngành và toàn thể xã hội trong việc nâng cao ý thức pháp luật, thượng tôn pháp luật, đưa pháp luật vào cuộc sống. Quan trọng hơn, việc thực hiện Ngày Pháp luật đã bắt đầu hướng tới mục tiêu cao hơn, thực chất hơn, đó là làm chuyển biến ý thức tự giác học tập, tìm hiểu pháp luật để bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của công dân, phục vụ thiết thực cho công tác chuyên môn, đáp ứng triển khai các nhiệm vụ vụ chính trị của từng cơ quan, đơn vị, địa phương, góp phần quan trọng để nâng cao văn hóa pháp lý cho mỗi cá nhân trong cộng đồng.

- *Về nội dung:* Bên cạnh việc phổ biến về mục đích, ý nghĩa, nội dung tổ chức Ngày Pháp luật qua từng năm đã có sự đổi mới, chuyển biến ngày càng sâu sắc thêm, thiết thực hơn, gắn bó chặt chẽ hơn với yêu cầu, đòi hỏi của thực tiễn đời sống xã hội và công cuộc đổi mới của đất nước, đã phần nào đáp ứng được nhu cầu, nguyện vọng của cán bộ, người dân.

- *Về trách nhiệm thực hiện:* Các Bộ, ngành, địa phương đã tích cực thực hiện đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả các hình thức, biện pháp tổ chức thực hiện. Tùy từng đối tượng, điều kiện cụ thể để đa dạng các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật; kết hợp chặt chẽ các hình thức truyền thông và hình

thức mới, ứng dụng mạnh mẽ tiện ích của công nghệ thông tin, chú trọng lồng ghép tổ chức triển khai Ngày Pháp luật với tinh thần tiết kiệm, hiệu quả, đảm bảo chất lượng nhiệm vụ. Nhiều hình thức, phương pháp tổ chức thực hiện có hiệu quả, phù hợp với từng đối tượng đã được thực hiện thành công. Trong đó, lấy kết quả hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ công tác trọng tâm trong cơ quan, đơn vị để hưởng ứng Ngày Pháp luật được coi là một trong những tư duy mới. Qua các hình thức phong phú, đa dạng đó đã góp phần đưa các hoạt động triển khai Ngày Pháp luật đi vào thực chất, có ý nghĩa thiết thực đối với xã hội. Hội đồng phối hợp PBGDPL các cấp đã phát huy vai trò tư vấn, hướng dẫn, định hướng triển khai thực hiện góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động; huy động sự tham gia và phát huy sức mạnh của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội vào sự kiện này, bước đầu huy động được nguồn lực của xã hội cho công tác này.

- *Về điều kiện bảo đảm:* Cơ sở vật chất, tài chính phục vụ triển khai Ngày Pháp luật đã bước đầu được quan tâm, bố trí, hỗ trợ, đảm bảo cho việc triển khai thực hiện. Công tác đôn đốc, kiểm tra được tiến hành kịp thời, với nhiều hình thức đã kịp thời khắc phục khó khăn, vướng mắc, góp phần triển khai rộng rãi, có hiệu quả Ngày Pháp luật trong toàn dân.

Như vậy, hai năm qua, dưới sự lãnh đạo của Trung ương Đảng, sự chỉ đạo quyết liệt của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, sự cố gắng, nỗ lực của các Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương, sự tham mưu tích cực, đầy trách nhiệm của Ngành Tư pháp; sự đồng tình hưởng ứng của đồng bào, chiến sĩ cả nước và kiều bào ta ở nước ngoài, nội dung, tinh thần của Ngày Pháp luật đã và đang được thấm thấu trong cuộc sống, đến với từng người dân. Đời sống chính trị, pháp lý của đất nước có nhiều chuyển biến tích cực. Thể chế từng bước phát huy vai trò kiến tạo sự phát triển của đất nước; huy động, khai thông mọi nguồn lực, tiềm năng, nguồn vốn xã hội. Công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật được gắn kết chặt chẽ hơn với công tác thi hành và bảo vệ pháp luật. Hệ thống pháp luật mà trọng tâm là thể chế kinh tế thị trường được chú trọng, hoàn thiện tiếp cận gần hơn với chuẩn mực quốc tế, gắn với triển khai thi hành Hiến pháp, xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền XHCN mà trọng tâm là các luật về tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước, về bảo đảm quyền con người, quyền tự do, dân chủ của công dân. Thể chế ngày càng công khai, minh bạch, sát thực tiễn, dễ tiếp cận; rõ ràng hơn về nội dung chính sách pháp luật, hạn chế luật khung, luật ống. Công tác thi hành pháp luật được tăng cường, kỷ cương, kỷ luật được giữ vững; ý thức trách nhiệm trong thực thi công vụ được nâng lên, tạo ra nhiều chuyển biến tích cực, bám sát nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng, an ninh. Công tác xây dựng, thực thi pháp luật đã gắn với những vấn đề của thực tiễn cuộc sống, với quyền và lợi ích hợp pháp thiết thân của mỗi người; tập trung giải quyết các “điểm nghẽn”, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho người dân và doanh nghiệp. Công tác bảo vệ pháp luật được đẩy mạnh, bảo đảm cho pháp luật được thực thi nghiêm chỉnh, thống nhất; mọi hành vi vi phạm pháp luật đều được phát hiện kịp thời, xử lý nghiêm minh. Công tác

phòng chống vi phạm pháp luật và tội phạm đã có nhiều chuyển biến tích cực. Chính phủ và các Bộ ngành đã tập trung chỉ đạo thực hiện các giải pháp giữ vững ổn định kinh tế vĩ mô, phát triển văn hóa, giáo dục, khoa học, bảo vệ môi trường, bảo đảm an sinh xã hội, triển khai thực hiện nghiêm túc, hiệu quả các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước trên các lĩnh vực khắc phục sơ hở, thiếu sót trong hoạch định, thực thi pháp luật để kiềm chế gia tăng vi phạm pháp luật và tội phạm. Đặc biệt, người dân đã và đang tích cực hơn trong tham gia đời sống chính trị, pháp lý của đất nước, nhất là trong quá trình xây dựng, thực thi và bảo vệ pháp luật như tham gia góp ý đối với dự thảo Hiến pháp, dự thảo Bộ luật dân sự và dự thảo Bộ luật hình sự (sửa đổi)...

Với những thành tựu đó, Ngày Pháp luật đã thực sự trở thành ngày hội của toàn dân nhằm tôn vinh Hiến pháp và pháp luật; cổ vũ, khích lệ đồng chí, đồng bào tích cực, tự giác học tập, tìm hiểu pháp luật; nâng cao ý thức bảo vệ pháp luật; nghiêm chỉnh tuân thủ, chấp hành Hiến pháp và pháp luật; góp phần tạo chuyển biến mới về hiệu quả xây dựng, thực thi và bảo vệ pháp luật để toàn dân xây dựng, thi hành và bảo vệ Hiến pháp và pháp luật vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh ngày càng trở thành hiện thực. Kết quả đó cho phép khẳng định các cấp, các ngành đã có nhiều nỗ lực, tích cực trong triển khai Ngày Pháp luật và thực hiện nghiêm túc ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ; đã huy động sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị; của các cơ quan báo chí truyền thông, các tổ chức nghề nghiệp và các tổ chức xã hội; đã phát huy được vai trò tư vấn, tham mưu của Hội đồng phối hợp PBGDPL các cấp.

2. Những hạn chế, bất cập

Bên cạnh những kết quả tích cực, việc triển khai thực hiện Ngày Pháp luật và ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ vẫn còn một số tồn tại, hạn chế:

- *Trong công tác hướng dẫn, chỉ đạo:* Việc hướng dẫn triển khai Kế hoạch còn chậm, chưa chủ động, kịp thời làm ảnh hưởng đến việc tổ chức, triển khai của Bộ, ngành, địa phương; cá biệt có nơi vận dụng thiếu linh hoạt, sáng tạo.

- *Về trách nhiệm tổ chức:* Một số cơ quan Trung ương chưa xác định rõ trách nhiệm của người đứng đầu lên đôi lúc còn lúng túng trong triển khai thực hiện. Một số tổ chức đoàn thể Trung ương và địa phương chưa chỉ đạo, hướng dẫn kịp thời, nhất là triển khai trong nội bộ cơ quan, tổ chức, địa phương mình, thậm chí còn thụ động, chờ hướng dẫn từ phía cơ quan Tư pháp. Vì thế chưa hưởng ứng tích cực, tổ chức triển khai chậm, chưa có kế hoạch hoặc ban hành kế hoạch nhưng không kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện và hiệu quả tổ chức thực hiện hạn chế; việc triển khai mới dừng lại ở bề nổi, chưa có hình thức sát hợp, có trọng tâm, đóng góp tích cực trong việc nâng cao nhận thức của cộng đồng về Ngày Pháp luật cũng như triển khai một cách thực chất, có hiệu quả.

- *Về vai trò tham mưu:* Tổ chức pháp chế và cơ quan Tư pháp địa phương ở một số nơi còn chưa thực sự phát huy hiệu quả vai trò đầu mối tham mưu, đề

xuất tổ chức triển khai thực hiện, một số đơn vị còn lúng túng, thiếu chủ động và linh hoạt, sáng tạo trong đề xuất các hoạt động triển khai.

- *Về địa bàn, hình thức tổ chức thực hiện:* Việc tổ chức triển khai mới chỉ tập trung và ưu tiên ở các thành phố lớn, địa bàn đô thị, còn thiếu sự đồng đều đến các địa bàn vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, biên giới, hải đảo. Một số Bộ, ngành, địa phương mới chỉ tập trung vào việc phổ biến cổ động trực quan qua các pa nô, khẩu hiệu tuyên truyền, các báo, tạp chí của ngành, Cổng thông tin điện tử của cơ quan mà chưa có hình thức triển khai cụ thể, sát thực và sinh động hơn, đến tận người dân.

- *Về tính hiệu quả:* Việc tổ chức triển khai ở một số nơi vẫn còn hình thức, phong trào, chưa đi vào thực chất, chưa đúng hướng với mục đích, tinh thần, ý nghĩa của Ngày Pháp luật. Từ kết quả triển khai Ngày Pháp luật chưa thực sự khai thông và tạo lập một không khí học tập, tìm hiểu pháp luật tích cực sôi nổi cho cán bộ, công chức và nhân dân nhằm nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật, tôn trọng trật tự kỷ cương; tuân thủ, chấp hành pháp luật. Kết quả triển khai thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ ở một số bộ, ngành tuy đã đạt được những kết quả bước đầu xong vẫn còn hạn chế, chưa đúng yêu cầu. Việc triển khai thực hiện có lúc, có nơi chưa nghiêm túc, còn dập khuôn, máy móc, thiếu linh hoạt, sáng tạo, phô trương, hình thức, chưa lấy tiêu chí phục vụ nhân dân, vì nhân dân làm mục tiêu trong tổ chức hoạt động.

3. Nguyên nhân

- Sự biến động nhanh chóng, phức tạp của thế giới và đời sống kinh tế, xã hội đất nước; tác động, ảnh hưởng của suy thoái toàn cầu và khủng hoảng kinh tế, xã hội; thiên tai, dịch bệnh, vấn đề tranh chấp chủ quyền biển đảo, biên giới;

- Ngày Pháp luật mới được tổ chức triển khai thực hiện, đang vừa làm vừa, vừa tổng kết rút kinh nghiệm; nhận thức của một số Bộ, ngành, địa phương và xã hội còn chưa đầy đủ; có nơi chỉ đạo chưa sát sao; sự phối hợp trong tham mưu, hướng dẫn, chỉ đạo và tổ chức thực hiện thiếu chặt chẽ, chưa thống nhất, hiệu quả chưa cao. Công tác tham mưu chưa thật chủ động, thiếu kịp thời, có nơi công tác này chỉ giao cho cơ quan tư pháp thực hiện.

- Các cấp, các ngành đang tập trung mọi nỗ lực để triển khai thi hành Hiến pháp, gắn với công tác xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật; việc tổ chức triển khai có nơi vẫn chưa đi vào chiều sâu, thiếu thực chất; chưa thu hút, huy động được các nguồn lực, mọi tầng lớp nhân dân tích cực tham gia, hưởng ứng.

- Nguồn lực đầu tư triển khai thực hiện chưa tương xứng với yêu cầu nhiệm vụ, nhất là ở những địa phương có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn.

4. Bài học kinh nghiệm

- Sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, kịp thời của cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp, sự chủ động triển khai thực hiện và phối hợp chỉ đạo,

hướng dẫn của các bộ, ngành, địa phương là yếu tố quyết định cho thành công. Sự phối hợp chặt chẽ và có hiệu quả giữa các cơ quan, ban, ngành, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể là hết sức cần thiết, tạo nên sức mạnh tổng hợp của toàn bộ hệ thống chính trị để thực hiện tốt hoạt động này.

- Phát huy vai trò đầu mối, nòng cốt, tính chủ động, tích cực và sáng tạo của cơ quan tư pháp, các tổ chức pháp chế trong triển khai tổ chức thực hiện. Phát huy vai trò tư vấn, định hướng về chủ đề, nội dung, hình thức tổ chức thực hiện của Hội đồng phối hợp công tác PBGDPL các cấp.

- Đa dạng hóa các hình thức tổ chức thực hiện. Nội dung tổ chức cần phù hợp và xuất phát từ nhu cầu của đối tượng, đơn giản, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ tiếp thu, dễ vận dụng, sát thực tế, phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh cụ thể, được lồng ghép với việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị, kinh tế - xã hội, các phong trào vận động quần chúng khác thì hiệu quả mới được nâng cao.

- Bảo đảm nguồn lực phục vụ tổ chức Ngày Pháp luật, đặc biệt là vấn đề kinh phí. Tăng cường hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc thực hiện, sơ kết, tổng kết, động viên khen thưởng kịp thời đối với những tập thể, cá nhân có thành tích.

III. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP TỔ CHỨC TRIỂN KHAI TRONG THỜI GIAN TỚI

1. Định hướng

- *Về chủ đề:* chủ đề Ngày Pháp luật cần được xác định tập trung vào công tác tổ chức thực hiện pháp luật một cách đồng bộ, đầy đủ, hiệu lực, hiệu quả để pháp luật thực sự trở thành một công cụ hữu hiệu trong quản lý nhà nước và xã hội, kiến tạo phát triển, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nhà nước, tổ chức và cá nhân.

- *Về nội dung:* Kế thừa các nội dung đã được xác định trong năm 2014, 2015, tập trung phổ biến, thông tin về các lĩnh vực pháp luật liên quan đến tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước, về quyền con người, quyền cơ bản của công dân; gắn với những vấn đề dư luận xã hội quan tâm hoặc cần định hướng dư luận xã hội; tăng cường giáo dục ý thức tuân thủ, chấp hành pháp luật; văn hóa pháp lý, gắn với tôn vinh, khen thưởng gương người tốt việc tốt; với nhiệm vụ chính trị của cơ quan, tổ chức, địa phương; với công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật mà trọng tâm là thi hành pháp luật.

- *Về hình thức:* Kế thừa các hình thức, biện pháp, mô hình đã được triển khai, mang lại hiệu quả thiết thực trên thực tế; nghiên cứu, xây dựng và nhân rộng các mô hình khác phù hợp với thực tiễn từng địa bàn; khơi dậy ý thức tự giác tìm hiểu, học tập pháp luật, vận dụng pháp luật và ý thức tuân thủ pháp luật; góp phần chuyển đổi hành vi, thói quen sử dụng, thực hiện pháp luật đúng

đần. Tăng cường gắn kết thực hiện phổ biến, giáo dục pháp luật với xây dựng và tổ chức thực thi pháp luật, đánh giá, theo dõi thi hành pháp luật, phân biện chính sách pháp luật; đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác xây dựng, thi hành và bảo vệ Hiến pháp và pháp luật gắn với nâng cao ý thức pháp luật, văn hóa pháp lý cho các tầng lớp nhân dân.

- **Về cách thức triển khai trách nhiệm của các Bộ, ngành, địa phương:** Tiếp tục quán triệt sâu rộng nhiệm vụ triển khai thực hiện Ngày Pháp luật gắn với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của từng cơ quan, đơn vị, địa phương; phát huy vai trò chỉ đạo, định hướng của các cấp ủy Đảng, chính quyền; phát huy vai trò các tổ chức đoàn thể và cả hệ thống chính trị tham gia; tích cực nhận diện tổng thể, đề ra phương hướng triển khai tiếp theo một cách phù hợp, sát với thực tiễn, khoa học, có chất lượng.

- **Về nguồn lực và điều kiện bảo đảm:** Quan tâm, bố trí hợp lý, thỏa đáng về nguồn lực và điều kiện bảo đảm để triển khai Ngày Pháp luật có hiệu quả; phù hợp với tình hình, hoàn cảnh của cơ quan, đơn vị, địa phương theo tinh thần tiết kiệm, thiết thực, cụ thể, tránh hình thức, lãng phí. Cần đầu tư thỏa đáng hơn nữa về cơ sở vật chất, phương tiện, nguồn nhân lực cũng như vấn đề kinh phí. Đặc biệt quan tâm đầu tư hợp lý các phương tiện, điều kiện phục vụ ở những vùng dân tộc ít người, miền núi, địa bàn có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn. Huy động các nguồn lực của cộng đồng tham gia tích cực vào hoạt động triển khai Ngày Pháp luật, vận động nhân dân chấp hành pháp luật.

2. Giải pháp

Một là, Nâng cao nhận thức, ý thức thượng tôn pháp luật: Nâng cao ý thức tôn trọng, nghiêm chỉnh thực hiện Hiến pháp và pháp luật với xử lý nghiêm minh các hành vi vi phạm pháp luật; đề cao giáo dục đạo đức, thông qua hoạt động thực thi công vụ kết hợp phổ biến, giáo dục pháp luật cho nhân dân; gắn kết chặt chẽ công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án với việc tuyên truyền, phổ biến pháp luật; gắn với công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và hỗ trợ phát triển hoạt động này lồng ghép với việc thực hiện các chương trình giảm nghèo, đền ơn, đáp nghĩa, chính sách dân tộc và dân vận phù hợp với định hướng phát triển kinh tế, bảo tồn bản sắc văn hóa, tăng cường dân trí pháp lý phù hợp với truyền thống tốt đẹp của dân tộc.

Hai là, đổi mới và đa dạng nội dung, hình thức tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật: Nội dung, hình thức tổ chức thực hiện phải phù hợp với từng đối tượng, địa bàn, tránh hình thức, đảm bảo thực chất, đi vào chiều sâu và đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, hội nhập quốc tế, xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN; coi trọng tổng kết, đánh giá, rút kinh nghiệm, nhân rộng và phát huy các mô hình có hiệu quả trên thực tế; chủ động, sáng tạo, linh hoạt áp dụng các mô hình, biện pháp tổ chức thực hiện mới, phù hợp; gắn kết công tác PBGDPL với xây dựng pháp luật, tổ chức thực hiện pháp luật và theo dõi thi

hành pháp luật; tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin; tập trung chỉ đạo thực hiện có hiệu quả tại các địa bàn khó khăn, vùng sâu, vùng xa.

Ba là, Nâng cao trách nhiệm của các Bộ, ngành, đoàn thể, địa phương, cơ quan, tổ chức, nhất là người đứng đầu trong triển khai Ngày Pháp luật. Tiếp tục quán triệt, nâng cao nhận thức, tư tưởng, xác định việc tổ chức triển khai Ngày Pháp luật là một nhiệm vụ chính trị, pháp lý quan trọng hàng năm; phải được thực hiện thường xuyên, liên tục, lâu dài, nhằm làm cho cán bộ, nhân dân hiểu biết và chấp hành nghiêm chỉnh pháp luật; là nhiệm vụ của cả hệ thống chính trị và từng người dân. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, hướng dẫn của các cấp ủy Đảng, chính quyền và tổ chức đoàn thể trong tổ chức triển khai thực hiện. Đề cao trách nhiệm của cán bộ, công chức trong thực thi công vụ gắn với tăng cường kỷ cương, kỷ luật và công tác dân vận chính quyền, đoàn thể.

Bốn là, Huy động các nguồn lực trong xã hội tham gia tạo thành phong trào xã hội rộng lớn để tổ chức thực hiện với sự hỗ trợ của Nhà nước và các nguồn lực xã hội khác; phát huy vai trò của các nhà trường, các cơ sở nghiên cứu, đào tạo luật; các tổ chức xã hội nghề nghiệp hoạt động trong lĩnh vực pháp luật; các tổ chức hành nghề luật trong tham gia triển khai các hoạt động hưởng ứng Ngày Pháp luật; giám sát việc thực thi pháp luật.

Năm là, Nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về xây dựng pháp luật; thực thi pháp luật và phổ biến, giáo dục pháp luật; tăng cường công tác kiểm tra, sơ kết, tổng kết việc thực hiện Ngày Pháp luật gắn với việc thi đua, khen thưởng những tập thể, cá nhân có nhiều thành tích, đóng góp triển khai Ngày Pháp luật. Tổ chức nghiên cứu, phổ biến, trao đổi các kinh nghiệm giữa các Bộ, ngành, địa phương để tham khảo, học hỏi, góp phần đưa Ngày Pháp luật thực sự trở thành ngày hội của toàn dân tôn vinh pháp luật, giáo dục ý thức thượng tôn pháp luật cho mọi người trong xã hội. *UBND*

Nơi nhận:

- Như trên;
- PTTg Nguyễn Xuân Phúc (để báo cáo);
- Bộ trưởng Hà Hùng Cường (để báo cáo);
- Các Bộ, ngành, đoàn thể ở Trung ương;
- Tổ chức pháp chế các Bộ, ngành, đoàn thể ở Trung ương;
- UBND, Sở Tư pháp các tỉnh, TP trực thuộc TW;
- Lưu: VT, Vụ PBGDPL.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Phan Chí Hiếu